

Hakları Ödenemez Varlıklarımız

Şeref ÇAYLI
Emekli Hakim

Ana ve babaların en mutlu yaşadıkları zaman dilimi evlatlarının doğumundan itibaren evlenene kadar geçen sürede birlikte yaşadıkları zamandır.

İster fakir, ister orta halli ve isterse zengin olsunlar ana-babalar hayatlarında birçok mutluluk yaşarlar ama en büyük mutluluğu ise, sağlıklı olarak evlatlarının doğdukları anda yaşarlar. Bu tür mutluluklar her bir evladın doğumunda ayrıca yaşanır. Hayatları boyunca ana ve babalar bir veya birden çok evlat sahibi olabilirler. Az da olsa hiç evlat sahibi olamayan ana ve babalarda vardır. Analar hamile olduklarını öğrendiklerinde dünyanın en mutlu insanlarıdır. Bu mutluluğu ana ile birlikte baba da yoğun bir şekilde yaşamaktadır. Analar hamile olduklarından itibaren dokuz ay on beş gün evlatlarını karnında taşır, günü geldiğinde de doğururlar. Sonu tarifsiz mutlulukla biten bu çileyi anlatmak için ana olmak gerekir.

Yoksa yazıyla veya sözle bu çileyi anlatmak mümkün değildir. Doğum yaparken ölen birçok analar olmaktadır. İş evladı doğurmakla bitmiyor. Asıl zorluk ve fedakarlıklar doğumdan sonra başlıyor ve ana-babanın ölümüne kadar devam ediyor. Bebeklikten çocukluğa ve devamında gençlik yıllarına kadar ana-babalar evlatlarına birçok fedakarlıklar yapmaktadırlar.

Bu fedakarlıklar ve bir bakıma görevler...

Bebeklik yıllarında; yedirip içirme, her türlü bakım ve temizliğini gerçekleştirme, ekonomik durumun el verdiği ölçüde güzelce giydirip kuşandırma şeklinde olur.

Yıkama ve temizleme deyince bunun içinde bebeğin ve küçük yaştaki evladın doğal olarak söylenmesi gerekirse idrar ve dışkısını temizleme işi akla gelmelidir. Genellikle ana, yeri geldiğinde ise baba bu ağır işi büyük bir sevgi ve fedakarlıkla hiç iğrenmeden, çekinmeden ve yüksünmeden yapmaktadırlar. Çocuk yaştaki evlat zaman içinde büyüdükçe bu temizlik işlerini kendisi yapabilmektedir.

Çocukluk ve gençlik yıllarında; yine yedirip içirmek, giyindirip kuşandırmak ve genel temizliğini yapmak şeklinde olur. Bu dönemde kreş, anaokulu, ortaokul, lise, yüksekokul ve üniversite tahsili yaşanır. Ana ve baba ekonomik olanakları el verdiği ölçüde istekleri halinde evlatlarının tahsili için ellerinden gelen her türlü fedakarlığı yaparlar. Her bir evlat illaki okuyacak diye bir şey yoktur.

Okumak, diğer bir deyimle tahsil yapmak istemeyen evlatlar da; tornacı, kaynakçı, marangoz, teknisyen gibi meslek sahibi olabilirler, tarım ve ticaretle uğraşabilirler. Ana ve babalar evlatlarının bu çeşit meslek sahibi olabilmeleri için de çaba sarf ederler. İş sahibi olmak sadece tahsil yapmakla olmaz, iyi bir meslek sahibi olmakla da olur. Evlatlar bu şekilde iş sahibi olduktan sonra sıra onların evlenip yuva kurmalarına gelir. Bunun gerçekleşmesi için ana-babalar bütün varını yoğunu seferber eder en büyük fedakarlıkları yaparak evlatlarını evlendirirler ve bağımsız bir yuva kurmalarını sağlarlar.

Şunu da belirtmekte fayda var; ana ve babaların en mutlu yaşadıkları zaman dilimi evlatlarının doğumundan itibaren evlenene kadar geçen sürede birlikte yaşadıkları zamandır ondan sonra bu yoğun mutluluk yılları giderek azalmaktadır.

Orta yaşlılık yıllarında; evlatlar artık büyük olasılıkla iş, güç, eş, çocuk sahibi olmuşlar ve bağımsız bir aile olarak yaşamaya başlamışlardır. Artık ana-babanın yapacağı işler azalmıştır. Ancak ana-babalar ölene kadar evlatlarını kollayıp gözetmek, gerektiğinde onlara ellerinden geldiği kadar maddi ve manevi yardımda bulunmaktan kaçınmazlar. Evlatlar bu yaş döneminde iken büyük olasılıkla anasını veya babasını veya her ikisini de birden kaybedebilirler. Böylelikle ana-baba evlat ilişkisi son bulabilir.

İleri yaşlılık yıllarında; genel olarak ana veya baba veya her ikisi birden kaybedilmiştir. Evlatlar bu sefer kendi evlatları ile birlikte ana-baba ilişkisini yaşamaya başlamıştır. Bu döngü zaman içinde ilelebet devam eder.

İyi yetişmiş iş-güç sahibi evlatlar ana ve babalarına, devletine ve milletine yararlı olduklarından ana ve babalar cenneti öteki dünyada değil bu dünyada yaşarlar. Kötü

evlatlar ise ana ve babalarına öbür dünyaya gitmeden bu dünyada cehennemi yaşatırlar.

Ana-baba evlat ilişkilerine bir başka bakımdan bakarsak...

Yazılı ve görsel basın haberlerinde sık sık evlatların ana ve babalarına hakaret ettiklerini, sayıp sövdüklerini, dövüp yaraladıklarını, hatta ne yazık ki öldürdüklerini öğreniyoruz. Evlatların uyuşturucu bağımlısı, alkolik ve kumarbaz olması ve bunlara benzer kötü alışkanlık ve davranış içinde bulunmaları ana-babaya en büyük azabı ve daha ileri söz söylemek gerekirse cehennemi yaşatmakta, onların hayatını karartmaktadır.

Ana-babalar herhangi bir konuda bir şey söyleyince evlatlar hiç düşünmeden hemen itirazda bulunmakta ve anında aksi sözlerle cevap vermektedirler. Evlatların bu tutum ve davranışları çok yanlıştır ve daha ileri söz söylemek gerekirse saygısızlıktır. Evlatlar; yahu birkaç saniye bir düşünün ana-baba'nın söylediği söz doğru mudur, yanlış mıdır, iyice bir değerlendirin, ondan sonra itirazda bulunun. Bu ana-babalar yaşları, tahsilleri, meslek tecrübeleri ile aktif hayatlarında kendilerini

çevrelerine kabul ettirmişlerdir. Hiç olmazsa onların bu niteliklerine saygı gösterin. Ama ne yazık ki genelde bu saygı gösterilmemektedir.

Hani yazının başlarında ana-babalar evlatlarının altını-üstünü diğer bir deyişle idrarını ve dışkısını hiç iğrenmeden, çekinmeden ve yükünmeden sevgiyle temizliyorlar demiştik ya, bu durum hasta olup yatalak duruma düşmekle ana veya babanın başına geldiğinde evlatlar kendilerine yapılan muamaleyi ana ve babalarına yapmaktan kaçınmaktadırlar. Eğer evlat birden çok ise sen bakacaksın, ben bakacağım itişmesi başlıyor. Bu itişme yüzünden evlatların arası açılıyor, birbirlerine hasım oluyorlar, kırgınlıklar ve dargınlıklar yaşıyorlar. Bu durumdan evlatlardan biri veya birkaçı ana veya babayı veya her ikisini bakım veya huzur evlerine terk ediyorlar.

Uluslararası yaşlanma kongrelerinde dallarında uzman olan birçok akademisyen ve iş adamı yatalak duruma düşen ana babaların veya diğer yakın büyüklerin ölümüne doğru giderken en iyi bakım evlerine yatırılırsalar dahi çok mutsuz olduklarını, aile içinde yani evinde bakıldıklarında çok daha mutlu yaşadıklarını söylemişlerdir.

Eskiden aileler dede-oğul-torun şeklinde kalabalık olarak yaşarlardı. Şimdi ise karı-koca ve evlenmemiş çocuklar şeklinde yaşamaktadırlar (çekirdek aile). Eski zamanlarda ailede bakıma muhtaç hale düşmüş yatalak ana-baba, dede ve ninelerin bakımı ölümlerine kadar geniş ailedeki büyük ve küçüklerin el birliği ile oluyordu. Artık bunlar neredeyse bitti. Zamanımızda çekirdek aile yaşamı olduğundan ailedeki büyükler hasta olup yatalak hale düştüklerinde bakım evlerine bırakılmaktadırlar. Oysa onlar bir zamanlar genç ve sağlıklı insanlardı. Gençlik yıllarında ve orta yaşlarında evlat yetiştirmişler, çalıştıkları alanda katma değer yaratmışlar, ekonomik bakımdan ailelerine, devlete ve millete yararlı olmuşlardır. Ama şimdi bakıma ve yardıma muhtaç, ekonomik olarak fayda sağlamayan, toplumun sırtında yük olarak görülen, hatta daha da ileri gidersek bugün yarın ölmesi beklenen insanlar olarak görülmektedirler. Bu da evlatları için çok fedakarlık yapmış ana-babaları kahretmektedir ve ömürlerinin kötü bir şekilde tükenmesine neden olmaktadır.

Evlatları için çok çile çekmiş olan ana ve babalara evlatlarının çok saygı ve sevgi duymaları, onlara çok değer vermeleri, bakımlarını mümkünse aile içinde yapmaları gerekir. Çünkü evlatlar da bir gün ana ve babaları gibi olacaklardır. Bir atasözü vardır; "Bu dünyada ne ekersen onu biçersin". Bir atasözü daha vardır; "Bu dünyada ne edersen onu bulursun" (Eden-Bulur). Bu atasözlerini her zaman hatırlamak ve ona göre davranmak gerekir. Halk arasında bir söz daha vardır "Allah her şeyin hayırlısını ve bilhassa evladın hayırlısını versin" diye biz de "Allah herkese hayırlı evlat versin" diyelim.

Netice olarak ana ve babalarımıza hayırlı evlat olmalıyız, onlara çok sevgi ve saygı duymalıyız ve onlara çok iyi bakmalıyız. Çünkü onlar sizi yetiştirmekle saygıyı, sevgiyi ve en iyi yaşamı çoktan hak ettiler.

